

חברים חדשים, בית האמנים

"תערוכות תל אביב" / הארץ / 21.10.60 / תע' קבוצתית / בית האמנים / תל-אביב

בביתן אלהריזי עורכת עתה אגודת הציירים והפסלים תערוכת ציורי חברים חדשים, שהתקבלו זה עתה לאגודה. אם כי קנה המידה לקבלת חברים חדשים לא ברור, תערוכה זו אינה נופלת ברמתה וייתכן שאפילו עולה (דבר שהוא, כמובן, יחסי מאוד) על הרמה הממוצעת של התערוכות הכלליות מטעם אגודת הציירים. יש להניח שאם באמת זוהי הרמה הנדרשת מחבר המתקבל עתה לאגודה, הרי רבים מאוד מחברי האגודה הוותיקים יותר, לא היו מתקבלים אליה בשום פנים אילו היו מנסים לעשות זאת עתה.

בתערוכה מיוצגים 18 ציירים ושני פסלים, שמהם מוכרים לקהל מתערוכות יחיד שערכו בשנים האחרונות ומהשתתפות בתערוכות כלליות. מהבולטים יותר בתערוכה זו יש להזכיר את מרדכי בלום בציורו "סירות" שלמרות המנעותו ממערך צבעוני מסובך, הריהו מצליח ליצור "ניגודים מעניינים" ע"י הצבת שטחים אטומים (המפרשים) מול כתמים כהים וחומריים יותר, הנותנים תחושת עומק. דויד משולם, המוכר הן מתערוכת היחיד שלו מלפני כשנתיים והן מתערוכות כלליות רבות שבהן השתתף, מיוצג ע"י שני ציורי שמן גדולים, שבהם הוא ממשיך לפתח את גישתו הספרותית, אם כי הפעם בצורה ספונטנית וחופשית יותר. משולם מדיגש את גישתו הספרותית ע"י כיוון ההמצאה הציורית או הצבעונית. זהו ציור ברוח מיסטית-פיוטית הפגוע עדיין מחוסר בהירות מספקת, דבר המתבטא גם בטכניקה של הנחת הצבע (בעיקר בחלק התחתון של הציור "הלוויה"), אך אין להטיל ספק במטען הרוחני שממנו הוא נובע.

ג'ון בייל מציג שלש קומפוזיציות מופשטות, המאורגנות היטב מבחינה צורנית ומעובדות מבחינה צבעונית לפי יחסי הדינמיקה של הצבע. הצבעים עזים, אך הרושם הכללי של ציורי ג'ון בייל נוטה עדיין לכיוון האסתטי. חנוך ארליך מציג שני נופים בשם "קיסריה" הנמסרים בגישה פוסט-דה-סטאלית עם כל הנובע מגישה זו. שני ציורים אלה מביעים יפה את הקונפליקט שבו נתקל כל צייר הבוחר בדרך זו. הציור האחד מאורגן היטב מבחינה צורנית וצבעונית, אך, ניקיון זה עולה לצייר במחיר הספונטניות ובעיקר במחיר התנועה. הציור השני אמנם ספונטני וער, אך הפעם על חשבון המערך הצבעוני, הנעשה פה מתחמק ופשטני.

פנינה חזן מציגה אקוורל מעניין בשם "עצים" ומוכיחה שגם בציור מונוכרומי אפשר להשיג צבעוניות משכנעת. גם המושג "שקוף", הבא תמיד צמוד לציור-מים, הובן ע"י הציירת בצורה מעמיקה יותר, שלא כגישה מקובלת מדי הגורסת שקיפות של חוסר צבע ומציגה נייר ריק כמעט. יחזקאל ירדני מציג שלשה פסלי ברזל, המוכיחים יכולת פוטנציאלית עם צורך לפתח יכולת זו. פסליו עדיין נוטים לכיוון האסתטי והשימוש בברזל בפסלים אלה נובע יותר מהערך האסתטי של הברזל כחומר מאשר מההכרח הפונקציונלי והמהותי. מתקבל הרושם שדווקא השימוש בחומר זה כבאפקט, בא פה על חשבון התהייה המעמיקה יותר

בערכי הצורה ומפריע לניקיון בתפיסה.
זיטה וייס מציגה דומם הקרוב ברוחו לציורי אטלאן הצרפתי. הצורות מוגדרות ע"י קווי
מתאר ברורים המתמוזגים ברקע האחיד. מאידך גיסא, מעובד הרקע בצבע מתקתק המוריד
מעוצמת הצורות עצמן.
מהציירים שהציגו תערוכות יחיד בזמן האחרון, מיוצגים א. בינדר, אנג'לה סלקטר ויהודית
הר-אבן.

יואב בראל, בין פיכחון לתמימות: על האמנות הפלסטית בשנות ה-60 בתל אביב, מוזיאון תל אביב לאמנות, 2004